

EUROPA

ȘI

NEAMUL ROMANESC

Foia Miscarii Române pentru Unitatea Europei

100 DE ANI DE LA MOARTEA LUI AVRAM IANCU.

Anul 1848 a intrat în istoria europeană împreună cu plciade de eroi, deveniți deacum legendari. Și neacnul românesc, la frontiera celor două lumi și supus intemperțiilor în întreaga sa existență, și-a înscris numele prin exponenții săi de elită în această pagină de istorie.

La 10 septembrie 1972 s-au împlinit 100 de ani de la moartea «Regelui Munților Apuseni» Avram Iancu, unul dintre exponenții pașoptiști mai neînfricați din Transilvania, numele cărui a primit semnificație de simbol al martirilor neamului nostru. Personalitatea complexă a lui Avram Iancu a fost ridicată pe pedestalul eroului și aurcolată cu nimbul legendei la vârsta de 24 ani abia împliniți. Evenimentul comemorativ a fost cinstit cu emoție și evlavie de întreaga națiune română din patrie și de prerutindenii și a fost cinstit de întreaga omenire prin intermediul UNESCO.

Avram Iancu se naște și crește din tradițiile revoluționare ale moților din obida și jalea lor. La focul inimii lor își călește puternica-i personalitate. Un singur drum îi mai fusese deschis, drumul lui Horia. Pe acest drum va porni el, deslănțuind revoluția în Transilvania. Horia și Iancu «se găsesc - așa cum spunea Octavian Goga- într-o perfectă înrudire organică. Lupta lor s-a desfășurat per un fond comun, cu mijloace comune. Horia e revoluționarul țaran care înfrunchează instinctele de viață ale unui popor prin prisma revindicărilor sociale, Iancu îmbracă însă de la început armura de luptător pentru soarta integrală a neamului său. El e soldatul conștient al ideii naționale, a cărui spadă lovește de la înălțimea unor principii imuabile de acord cu catehismul epocii sale».

De figura lui majestoașă, demnă energetică și neînfricață se animau la 1848 și după aceea, pînă în zilele noastre, toate năzuințele acestui neam. De la această torță nestinsă ce lumina drumul neamului său s-au aprins și se aprind încă inimile celor oprimați, sub refrenul:

Iancule mare, Iancule tare, cu noi să fii.

Tu întărește și însuflețește pe ai tăi fili.

S-a născut la Vidra de Sus în 1824. A făcut școala primară în satul natal și la Cîmpeni. A urmat apoi gimnaziul la Zlatna. La Cluj a frecventat «clasa superioară de umanitate» și cele două clase de filozofie. Tot la Cluj a terminat cu «foarte bun succes» Facultatea de drept și va practica avocatura la Tîrgu Mureș.

Evenimentele ce aveau loc pe plan european se precipitau cu repeziune. La 21 martie 1848 au fost recepționate primele știri despre revoluția din Viena, revendicările populației din Pesta și constituirea unui guvern al Ungariei care în dieta de la Pojon, abolise drepturile feudale. Transilvania a reacționat imediat în diverse orașe, desfășurînd manifestații cu caracter social și național.

La Tîrgu Mureș, Avram Iancu, alăturat unui grup de români unguri și sași, țin conferințe comune, discutînd, după cum relatează «Familia» în octombrie 1872, problemele «egalității participării la toate drepturile civile și politice ale patriei, fără deosebire de limbă și naționalitate». În ziua de 26 martie, în locuința lui Avram Iancu se ține o ședință la care au participat 30 de cancelariști români din Tg. Mureș. S-a discutat atitudinea de luat față de revendicările formulate la Pesta ce vizau anularea autonomiei Transilvaniei. La Blaj, un alt grup acționa în același sens, legîndu-și tactica de cei din Tg. Mureș. Se colindă văile și munții, colinele și poienele, informînd și chemînd la luptă poporul ce ardea de dorul de libertate. Adunarea de la 30 aprilie, la care au participat circa 30.000 de oameni, a analizat scopul luptei. Avram Iancu și Papiu Ilariu, conducătorii ei, explicau mulțimii dorința de a arunca jugul exploatării sociale și naționale: «noi nu vrem domnia peste alții dar nici nu vom mai suferi, noi cei mai numeroși și mai vechi locuitori ai țării de a se mai face vreo lege în această a noastră țară, fără știrea și învoirea noastră». Se convoca poporul la o adunare generală, la Blaj, pentru 3/15 mai. Iancu pleacă în Munții Apuseni dinamizînd și mobilizînd moții, frații săi de suferință. Pe cîmpia numită de atunci a «libertății», de la Blaj, arc loc la termenul stabilit, sub conducerea lui Iancu, Butcanu și Papiu, istorica adunare cu participarea a 40.000 de oameni. Iancu electriza mulțimile

cu cuvinte ca acestea: «Uitați-vă pe cîmpie românilor! Suntem mulți ca cucuruzul brazilor, suntem mulți și tari și Dumnezeu e cu noi». Aci s-a adoptat o rezoluție, o «Petițiune națională», un jurămint, reflectînd hotărîrea românilor de a apăra interesele naționale și a acționa pentru egalitatea în drepturi a tuturor naționalităților «poftind egala respectare de la dînsle». Adunarea a ales un comitet de acțiune format din 15 persoane, între care rol de frunte aveau: Simion Bărnuțiu, Fulea, Moga, A. Pumnul, Papiu Ilarian și reprezentanții moților Avram Iancu și Buteanu.

Considerînd că dezideratele «Petițiunii» adoptată la 3/15 mai pe «Cîmpia Libertății» de la Blaj se vor rezolva numai prin lupta armată a poporului, Iancu trece îndată la înarmarea maselor de țărani din Munții Apuseni, numind tribuni, centurioni, decurioni, etc. Insurecția a început în Transilvania în septembrie 1848. Regiunea Munților Apuseni a fost transformată de Iancu în «centrul adevăratului război național». (Karl Marx). Calitățile de comandant ale lui Iancu, au constituit, alături de eroismul ostașilor săi-bărbați și femei-factorii esențiali ai rezistenței românești din Munții Apuseni, în primăvara și vara anului 1848. Români de peste Carpați după mai multe lupte sîngeroase date în toate porțile Transilvaniei, dar cu deosebire după căderea Sibiului, au acționat în direcția unirii cu armatele lui Iancu.

Nicolae Bălcescu, fruntașul revoluției din Tara Românească a luat contact cu Avram Iancu în vara anului 1849, în inima munților, la Abrud și Cîmpeni, și avea să mărturisească într-un discurs ținut în 1851 în exil: «cînd inima îmi era sdrobîtită, căci din toate părțile vedeam naționalitatea română călcată și strivită de dușmani străini, fusesi fericit a găsi acolo, pe acele piscuri uriașe, pe deasupra norilor, o naționalitate și o viață românească înfocată și puternică. Cu ce entuziasm frenetic fusesi acleamat și binecuvîntat de toți acei țărani cînd le spuseli că am venit să le aduc urări de noroc și izbîndă din partea fraților din țară, ce erau minunați de vitejia lor».

Și Mihail Eminescu, înmuindu-și pana în idealul de libertate pentru neamul său, avea să trimită pe eroul romanului său Geniu pustiu, pe Toma Nour, în Munții Apuseni pentru a se entuziasma de scenele de înflăcărare în cari «flutura tricolorul, trăia libertatea Transilvaniei». Eminescu a urmărit dealtfel imaginea lui Iancu și în poezia populară și intenționa, după cum ne indică unul din manuscrisele sale, să scrie un poem pentru slava vitejiei sale, așa cum scrisese și pentru Horia.

Avram Iancu a înțeles de la început pericolul ce-l prezenta pentru revoluția din Transilvania desbinarea forțelor revoluționare ale imperiului habsburgic. În mai 1849, la Abrud, îl ducea tratative de împăciuire și unire cu delegatul lui Kossuth Lajos, șeful guvernului revoluționar maghiar de la Debrecin, cu rezultat negativ din cauza nesincerității acestuia. Revoluționarul ungar a înțeles aceasta cînd era prea tîrziu, pentru amîndoi. Epopeea apărării ținuturilor din Munții Apuseni, a avut sfîrșit tragic. La 48 de ani, răpus de desnădăjdie și de suferință, de mai multe ori arestat, refuzînd să stea de vorbă cu Franz Josef, venit în Transilvania în acest scop, cu durerea visului neîmplinit «să-mi văd națiunea fericită», Avram Iancu se stinge la 10 septembrie 1872. Alaiul care-l conducea pe drumul din urmă, mai era încă în Baia de Criș, cînd regele munților era coborît în mormîntul din Tebea. La căpătîii îl veghează gorunul lui Horia, la picioare tribunii săi, iar deasupra, mîini anonime, ea recunoștință, așează în fiecare zi floare proaspătă. I. Ververka

CONFERINȚA CELOR ZECE SEFI DE STATE EUROPEENE.

Conferința asupra «Securității Europene» își va începe lucrările ei, pregătitoare, la Helsinki, spre sfîrșitul anului.

Dela această conferință Statele Unite speră să vadă renăscut a Europă mare, unită și puternică, capabilă să constituie a trcia forță mondială, să-și poată asuma răspunderile corespunzătoare și să joace rolul ce i se cuvine în restructurarea echilibrului global de forțe.

Țările din răsăritul Europei, speră în suflul lor tainic - ca această conferință să ducă la o reducere și o retragere de trupe americane și rusești din Europa, la o destindere și cooperare, la o adevărată Magna Charta a libertăților naționale a țărilor și popoarelor lor, la abandonarea zonelor de influență concesionate la Yalta, și deci la recâștigarea cât mai completă a libertății și suveranității lor naționale.

Uniunea Sovietică, la rândul ei, așteaptă-din contra- ca această «Conferință a Securității Europene» nu numai să-i asigure spatele ei în apus, dar să-și mărească influența și controlul ei asupra INTREGII EUROPE. Ea cere: să se recunoască frontierele eșite din al doilea războiu mondial (o, saraca țară a Basarabilor și vesela grădină a Bucovinei): să se recunoască «realitățile» din răsăritul Europei, adică «democrațiile populare», bine înțelese controlate exclusiv de Moscova: să se constituie un fel de Națiuni Unite Europene (ca și când nu ar exista unele, înopțente, la New York) cu comisii de cooperare și «arbitraj», pe plan politic, economic, tehnic, cultural etc, în care-bine înțeles- ea să fie reprezentată, în forță: și mai presus de toate ea vrea retragerea trupelor americane din Europa ÎNAINTE ca această Europă să-și constituie o adevărată armată proprie și deci să-i slăbească potențialul ei defensiv, în favoarea trupelor, a presiunilor politice și a subversiunilor sovietice.

În această perspectivă era deci firesc ca cei zece șefi de state europene să se întrunească, în prealabil, să se consulte, și să-și fixeze o doctrină comună asupra problemelor mari ce se vor pune: Ce se face Europa fără protecția atomică a Statelor Unite? Cine-i va apăra frontierele și care sunt aceste frontiere? Care este statutul țărilor cedate la Yalta? Neutralitate? Integrare în Europa căreia-i aparțin, ori în continuare- ele rămân sub control exclusiv rusesc? Dacă nu, cine și cum le va apăra de «doctrina Brejnev»?

Ce garanții dă Uniunea Sovietică pentru circulația liberă a ideilor - a presii - și a oamenilor, ÎN TOATA EUROPA? Ce garanții dă Moscova asupra respectării «dreptului omului european»? etc. etc. Ori punem un răsul să păzescă oile?

Așteptam- deci - cum era normal- să avem un răspuns la aceste adevărate probleme europene, dela întrunirea celor zece șefi de state. Dar ci nu le-au discutat, preocupăți fiind numai de problemele interne ale «Marche-ului comun», ca și când conferința Securității Europene nici nu ar bate la ușă și nici nu i-ar privi pe ei

E un spectacol trist și îngrijorător.

Interesat în câștigarea alegerilor din primăvara viitoare Președintele Pompidou, ca să recupereze voturile «gaullistilor ortodoxi» a desroptat întreaga politică europeană (negativă) a generalului: vrea (nu mărirea puterilor Parlamentului European dela Strassbourg, cum ar fi firesc) ei crearea unui «Comitet politic», la Paris, deci controlat de francezi: vrea (înainte de armonizarea economiilor) o uniune monetară europeană și proclamarea unei politici de totală independență militară, economică și financiară față de Statele Unite: vrea «dublarea» prețului aurului, ea să rorpilizeze dolarul și crearea unei monedei unice europene, fără a ține seama că aceste cereri ar putea fi speculate de Mc. Govern, contra lui Nixon, în alegerile din Nov. și că ele ar putea duce la un adevărat războiu comercial între Europa și Statele Unite, deci la desbinarea Occidentului.

Cancelarul Willy Brand, opunându-se pretențiilor franceze, speră să-și recâștige favoarea vorurilor germane, în alegerile din iarnă, arătându-se intransigent, european și pro-american.

Premierul britanic, greu încercat în Irlanda, cu greve continue și costisitoare, cu o liră flotantă și un șomaj crescând, vrea un succes «european» (CARE?) ca să se uite durerile de dinti, de acasă.

În aceste condițiuni, când fiecare cântă pe partitura lui, nu e de mirare că Moscova e grăbită cu ținerea conferinței dela Helsinki.

Dar e de sperat ca acești șefi (odată alegerile trecute, și dece nu s-ar amâna conferința dela Helsinki, pentru mai târziu?) vor uita de preocupările lor electorale și se vor gândi și la Europa: la o Europă ÎNTREGITA, nu mutilată, la o Europă nu dominată de rusi ei independentă capabilă să stea pe propriile ei picioare și să impună Moscovei o politică, nu de agresiune și subversiune, ci de cooperare cinstită și de bună vecinătate europeană.

Occidentul nu trebuie să uite slăbiciunile Uniunii Sovietice și să se lase înșelat de mitul «forței». El trebuie să țină seama că Rusia are nevoie să țină, pe picior de războiu, un milion de soldați pe frontiera chineză. (Pekingul a publicat săptămânile trecute un Atlas geopolitic cu pretențiile Chinei asupra teritoriilor sovietice: un milion și jumătate de Km.² Kazakhstanul, o parte din Mongolia, Ouzbekistanul și INTREAGA SIBERIE DINTRE OUSSOURI SI OCEANUL PACIFIC.)

Să nu se uite nici călcăiul lui Achille al Uniunii Sovietice:

agricultura ei mereu deficitară, și faptul că populația ei are nevoie tot din 4 în 4 ani de grânele statelor «capitaliste» ca să se hrănească.

Dar mai presus de toate, Occidentul - la Helsinki - trebuie să nu uite, sub păcat de moarte, că țările din răsăritul Europei vor să redevină stăpâne pe destinul lor că vor completa lor independență și că Uniunea Sovietică nu poate vorbi decât pentru ea, și pentru nimeni altul.

N. Baciuc

VIITORUL LUMII - ÎN FUTUROLOGIE SI MARKETING (I)

LUMEA, în cursul istoriei, și-a schimbat dimensiunile în fiecare secol, după mijloacele de transport și de comunicație respective.

LUMEA devine în fiecare zi mai mică, dar tot mai cuprinzătoare pînă va include întreaga suprafață a planetei și populația în totalitatea ei, ca într-o singură unitate geo-politică. Problemele respective iau și ele aceleași dimensiuni, devin deci mondiale, interdependența și condiționarea reciprocă fiind noua lege a lumii.

LUMEA astfel a devenit obiect de cercetare științifică retrospectivă, prezentă și viitoare. Viitorul în deosebi devine obiect de cercetare atentă și aprofundată.

UNITATEA LUMII, unitate în diversitate duce la abordarea problemelor comune, la căutarea de soluții pentru prezent și pentru viitor, atât pentru cel apropiat cât și pentru cel îndepărtat, în sfîrșit, la un destin comun al oamenilor, deveniți cu toții «pămînteni», începînd din ziua faimoasă de 20 iulie 1969, cînd detașându-se din biosfera terestră, «omul» a debarcat pe un alt astru.

Acest destin îl abordează Futurologia și Marketingul independent și în colaborare. La al 55-lea Congres al American Marketing Association, asociatul principal al Federației Internaționale de Marketing, cu 20.000 de membri, prezidat de ilustrul Prof. Dr. D.S.R. Leighton, ținut la New York în aprilie a.c. cu tema: «Dynamic Marketing in a changing world» jumătate din subteme au fost de futurologie. Nume de futurologi de renume au apărut pe programul acestui congres.

La al III-lea Congres Mondial de Futurologie, desfășurat la București în septembrie a.c. a fost prima dată cînd futurologii, cercetători ai prospectivii, într-un congres al lor, să se gîsească alături de oameni de marketing. Ba mai mult, trei din cele șapte zile de dezbateri au fost rezervate unui program special organizat de Federația Internațională de Marketing, cu tema: «Viitorul consumului». Oameni de știință din ambele aceste domenii, din 39 de țări, din cele cinci continente, au dezbătut în comun probleme imediate și îndepărtate ale viitorului.

Si este firesc să fie așa, întrucît consecințele unei noi orientări, prin evoluția și schimbarea valorilor, în special la tineret, schimbarea ambiantei, a ecologice, a condițiilor de viață ale unui popor, influențează alegerile, cererile și, în consecință, consumul și piața. O cercetare a nevoilor de bunuri industriale, de consum sau de servicii, nu poate ignora, oricît de specifică ar fi ea, condițiile generale în care ele se manifestă, evoluează și sînt satisfăcute. Iată deci, cum orice cercetare de marketing, fatal trebuie să înceapă cu un studiu retrospectiv și prospectiv pentru cunoașterea tendințelor și elaborarea previziunilor. Marketingul presupune futurologie, cînd el nu se limitează la simple previziuni de budgeting (1 an) de programing (3 ani) sau planning (5 ani), ci investighează piața prezentă, viitoare și potențială, pentru a justifica o investiție sau crearea unei uzine sau a unei industrii, care să se amortizeze în 15 ani.

Nedumerirea unor futurologi asupra legăturilor strînsse cu marketingul derivă poate și din păstrarea unei concepții despre acesta, așa cum a apărut în forma sa inițială: o pură tehnică de cunoaștere a opiniei consumatorilor asupra unui produs, a unei mărfi. Ca în toate domeniile, a existat și aici o evoluție. Ba chiar mai mult, lărgirea sferei marketingului, ca metodă și preocupări, trecute de la simplul produs-marfă sau serviciu - la întregul proces economic, de la consum pînă la distribuție și la producție, deci la întregul ciclu economic, proiectat în viitorul apropiat și îndepărtat, a împins și studiile de futurologie la acest paroxism neașteptat, în cursul ultimilor zece ani Industria a constituit factorul important și susținător al acestor studii. La aceasta s-au adăugat guvernele și organismele de elaborare a politicii lor, partidele, împinși de nevoia de simpla cunoaștere a viitorului la început, apoi de forjare a lor. Finanțarea acestor studii de futurologie își au justificarea în aceste nevoi, ele nu se fac din o pură dorință de cunoaștere științifică, filosofică sau literară. Marketingul a devenit astăzi o metodologie generală de abordare a tuturor problemelor umane, în orice domeniu, orice activitate umană avînd și un aspect economic. «Ars

gratia artis», artă pentru artă nu există, ca și «știința pentru știință» decât în măsură foarte redusă.

Orice activitate umană corespunde unei nevoi materiale ori spirituale, care, în totalitatea lor, constituie «piața» respectivă. Există deci o piață de mărfuri de servicii, o «piață a intelectualilor», a științei, a artelor.

Iar o caracteristică importantă a marketingului, pe timp scurt și mediu, este realismul său și aplicabilitatea sa practică, verificabilă sub ochii noștri. Previuziunile de marketing, ca rezultat al cercetării, au cel mai înalt procentaj de probabilitate, care se reduce din ce în ce mai mult, cu cât timpurile se îndepărtează, reducând probabilul la posibil, fiind se depășesc anumite limite, pe care unii le fixează la 30 de ani, la o generație, la anul 2000.

Obiectul de cercetare al futurologiei, în genere, se menține în acest cadru, adică a implicațiilor și aplicațiilor unei generații. Dar de la o generație la alta pot surveni necunoscute și surprize, datorită unor schimbări ale Weltanschaungului, care pot surveni din cauza modificării raportului suprafață-locuitor și a densității populației terestre, a filosofiei sau a religiei respective, fie ele cauza a acestei noi situații, fie ele efect. Și religia (în fond tot a filosofie și o ideologică) a fost luată în studiu și considerație pe o perioadă lungă, până la anul 3000, pare cea mai lungă. Ea nu exclude, într-o zi, în continua desaceralizare a lumii, prin cunoașterea tot mai largă și profundă a ceea ce ne înconjoară, să aibă ca obiect tocmai știința, devenită mit, întocmai ca și cărțile sau «legea» și tablele fundamentale, ale unor aminate religii.

O primă fereastră a fost deschisă acum cinci ani, asupra primei jumătăți a secolului viitor, de către savantul german Wilhelm Fuchs, elaborând «puterea» anumitor națiuni bazându-se pe demografie, energie și oțel, iar cea mai discutată și recentă privire în secolul al 21-lea, și limitele, presupuse de ruptură, de 60-80 de ani, ale dezvoltării industriale necontrolate, este aceea a Clubului Roma, în colaborare cu M.I.T.

Preocuparea de destinul omenirii, văzută din punctul de vedere al țărilor industrializate, bazată pe demografie, resurse, poluare, etc. este laudabilă pentru cei care au elaborat-o, în frunte cu D-I Aurel Pececi și justificată, la lumina rezultatelor parțial verificate și anticipate prin calcule. Care va fi însă reprezentarea aceluiași destin văzut din punctul de vedere al țărilor în curs de dezvoltare, raportat la posibilitățile lor și la aspirațiile lor? Prea adesea uităm că omul este produsul pământului și societății respective. Aplicarea modelelor industriale occidentale euro-americane la situațiile din Asia, Africa și Sud-America, nu este metoda cea mai sigură și realistă de cercetare. Si nu trebuie să uităm că astăzi populația mondială este formată de 70% și în anul 2000 de 80% din popoare în curs de dezvoltare, care spre deosebire de cele industrializate, progresează mai încet, dar se înmulțesc mai mult, căci după unele date, jumătate din această populație este sub 19 ani, deci fertili. Un punct de vedere nou, deci, care poate da o contribuție și completa tema «destinul comun al omenirii». Clubul București, constituit recent, cu preocupări europene și africane va putea da oare, prin colaborarea tuturor, o viziune asupra secolului 21, privită dintr-un alt unghi? (Va urma)

Prof. Dr. J.C. Dragan

EUROPA CULTURII SUCCESORII IMPERIULUI ROMAN DE RĂSARIT

Constantin cel Mare pe când era «Cezar», a fixat sediul imperiului său la Milano, ales împărat, l-a transferat la Bizanț, dându-i numele său, Constantinopol sau Noua Romă.

Justinian, traciul romanizat (român) a dat maximum de splendoare Imperiului Roman depunând un mare efort de relatinizare și reconstrucție și i-a stabilit bazele juridice prin codificarea Pandectelor cea mai prețioasă moștenire pe care a putut-o lăsa posterității.

Imperiul Roman de Răsărit a supraviețuit celui de Apus datorită bizantinizării (helenizării) și cu aportul celor 40 împărați romani de origine traco-dacă, sfârșind la 29 mai 1453 cu Constantin Dragatze. Cultura, știința și mai ales artele se dezvoltă foarte mult pe noua cale deschisă de creștinism. Arta ecleziastică ia numele caracteristic de bizantină, mult diferită de cea occidentală ce evolua spre sculptură. Iconografia bizantină și frescele din biserici devin un simbol al acestei culturi europene a Romaniei, cum se numea imperiul.

Căderea Constantinopolului a impresionat întreaga Europă incapabilă să reacționeze. Dar cui îi revenea sarcina de a salva acest patrimoniu cultural? Succesorii moștenitori nu puteau să fie decât prinții creștini și în primul rând ortodoxi, căci între timp spiritul grec a impus suficiente diferențieri de

etolicism în cete patru secole de la schisma lui Celularis (1054).

Regiunile și popoarele din Balcani au fost supuse de turci, cari le-au trasformat în pașalfeuri. Rușii și Rusia, la acea epocă nu existau decât sub forma de «hanate tătare». Principii ruși nu aveau nici puterea nici posibilitățile, nici idei în acest sens. Mult mai târziu decât românii, ei au ajuns la imaginea și politica de a ajunge la Tzarigrad, cu această misiune.

Singurii principii disponibili și autonomi fură domnitorii români ai Moldovei și Valahiei, cei ai Transilvaniei, locuitori întotdeauna de o populație română majoritară, erau de religie catolică, apoi protestantă, au avut un rol mai redus. Aceștia au înțeles importanța dobândirii acestei moșteniri spirituale, cu perspectiva de a ajunge la liberarea politică a Noii Rome. Latinizarea românilor a fost întârziată de creștinismul lor.

Primul care și-a luat sarcina și misiunea de continuator al Imperiului și de a apăra valorile acestuia a fost Stefan Cel Mare. În timpul domniei sale care a durat dela 1457 până la 1504, a avut loc aproape în fiecare an ește un război cu turcii și după fiecare victorie a construit ește o biserică spre mulțumire lui Dumnezeu. El a început să se întituleze moștenitor legitim, țar («cezar») și prințul Moldovei, parte a acestei Români, dobândind din partea papei titlul de «atlet al lui Cristos». El a lansat un mesaj întregii lumi prin «jurnalul mural» la exteriorul bisericilor, reprezentat prin fresce cu asediul Constantinopolului, iar deasupra Sfinta Fecioară, protecția românilor. El a dus lupte și împotriva Valahiei ca un prim pas spre dobândire de teritoriu, până la Constantinopol.

Al doilea prinț conștient de această misiune a fost Mihai Viteazul domnitor al Munteniei (Valahiei) care, în același scop a cucerit Moldova și Transilvania, făcând în acest fel, pentru prima oară unificarea celor trei principate, în 1600. Din nefericire unirea a durat puțin din cauza asasinatului rușinos al ungarilor prin intermediul generalului albanu-napolitan Bastaș, aflat în serviciul lor. Personalitate puternică, bine cunoscut în întreaga Europă, Mihai Viteazul, care frecventa des curtea dela Viena, s-a adresat chiar puternicei Spanii pentru a organiza în Europa o «Republică Creștină» pentru a o apăra de inamici, de turci.

Principele Serban, la atacul Vienei, cu toate că se afla ca aliat al turcilor din cauza tratatelor de suzeranitate, încărea tururile cu paie și nu cu obuze împotriva fraților creștini și informa generalii austriaci și polonezi de mișcările trupelor, a armamentelor, a întăririlor turești, jucând astfel un mare rol în victoria europeană din 1683. Toată Europa fu astfel salvată. Principii ce nu mai puteau lupta militaricește contra turcilor au adoptat o politică culturală pentru a salva pe frații lor creștini. Această politică practică de toți domnitorii români a avut cel mai mare exponent în persoana lui Constantin Brîncoveanu, țar («cezar») și domnitor al Țării Românești care refuzând să treacă la mohamedanism a fost decapitat, împreună cu întreaga sa familie, înaintea Sultanului, devenind martir creștin al timpurilor moderne. Au fost aduși în Principele Române artiști cari dezvoltă stilul bizantin. Ajuțoare substanțiale au fost date la Muntele Athos și la alte biserici și mănăstiri.

Cărțile imprimate în Muntenia erau destinate nu numai uzului local ci deasemenea pentru bulgari, sîrbi și ruși. Jumătate din cărțile grecești erau imprimate în principatele române. Chiar în Giorgia-Iviri, în țara gruzinilor a fost trimisă o imprimerie împreună cu tipograful român Mihai Stefan și pe cărțile religioase imprimate aci apărea stema Valahiei lui Brîncoveanu, fiind semnate de Mihai Stefanvili, Mitropolitul Antim Ivreanu trimis un alt tipograf, pe Andrei.

Cezarii și domnii români, în misiunea lor culturală au pătruns chiar în lumea culturii arabe, cu primele mijloace moderne de comunicare și difuziune de masă: imprimeria. Astfel, prima antrepriză-concesiune la Alep în Siria a fost stabilită de Constantin Brîncoveanu. Deasemenea la Istanbul este adusă prima imprimerie de către Ibrahim Mutaferica din Transilvania.

Nu putem încheia această enumerare fără a semnala marea contribuție adusă de români culturii ruse. Astfel mitropolitul român Petre Movilă a fondat prima universitate în trei limbi, ruse-ucraiană, Universitatea din Kiev, în timp ce Antioh, fiul principelui moldovean, marele om de litere, istoric și filozof Dimitrie Cantemir, este considerat fondatorul poeziei ruse.

Iată câteva jaloane pe plan politic și cultural ale succesiunii Imperiului Roman de Răsărit, de către Romania, care au frământat conștiința domnitorilor din Principele Române și, din funziunea cărora s-a născut moderna Romania (România). Astăzi, pe drept cuvînt numită «țara celor două lumi», România, continuă funcția iradiantă spirituală, ca un «far de latinitate» expresie scumpă marelui Del Vecchio

Europaeus.

Fără îndoială, religia și biserica sunt forme ale culturii. Europa este caracterizată prin religia preponderantă, creștinismul, în diversele sale forme de expresie: catolică, ortodoxă, protestantă, etc. O mare mișcare de apropiere ecumenică a fost lansată, dezvoltată, de către Papa Ioan al XXII-lea la semnarea marelui Patriarh Ecumenic al Bisericilor Ortodoxe, Athenagoras I, precum și a colaboratorilor săi direcți, dintre cari Mitropolitul Calcedoniei Meliton Hadjis, care a devenit figură istorică, fixată chiar pe timbre postale îmbrățișând pe Papa Paul al VI-lea cu ocazia semnăturilor istorice.

Succesorul natural, acceptat de toată lumea, pentru continuarea acestei opere de apropiere a oamenilor, în numele tuturor creștinilor de expresie ortodoxă, trebuia să fie, fără îndoială, Mitropolitul Meliton. De fapt Sf. Sinod Ecumenic al Patriarhatului Romei Noi (Rum Patrikhaneis) a ales în unanimitate la primul «tur» pe Mitropolitul Meliton.

Guvernul turc nu s-a dat consimțământul. Care a fost motivul? Cu ce drept de interferență în afacerile spirituale și mai ales culturale cari nu privesc cu nimic religia sa predominant islamică, de altfel afacere privată, deoarece statul turc este un stat laic. Cultura europeană a fost lezată profund.

Trebuie amintit că Turcia, prin această infimă parte, raportată la teritoriul său asiatic, Tracia, considerată europeană, este membră a Consiliului de Cooperare Culturală și prin aceasta are obligația de a respecta cultura europeană, de care a beneficiat și este onorat să aparțină parțial.

Dacă negociatorii păcii și elaboratorii tratatelor după primul război mondial, în indecizia lor de a crea un stat macedonian, angajament luat dar nereștat, sau de a încredința Tracia Greciei, în final au atribuit Turciei acest teritoriu, plin de istorie europeană. A rămas astfel relativ închis procesul istoric natural de împingere, de retragere a turcilor din Europa, dar aceasta impune Turciei și obligații de a fi și de a se manifesta deasemenea ca europeană.

J. Trav.

CLUB BUCUREȘTI

În cursul lunii august a.e. a luat ființă «Asociația euro-africană de Futurologie și Marketing» intitulată «Club București», cu sediul la Lugano Elveția. Primul consiliu de direcție al asociației este compus din personalități în domeniul Futurologiei și Marketingului, având ca președinte pe Dr. Constantin Dragan, vice-președini pe Dr. Karl G. von Stackelberg (München), Dr. Mohammed Lahbadi (Rabat) și Dr. Mihai Botez (București), ca membri pe Prof. Lewndowski (Dortmund), Prof. Raymond Saint-Paul (Paris) și Prof. Mihai Demetrescu (București).

Din scopurile principale ale Clubului enumerăm următoarele:

- Să stabilească o metodă unitară în examinarea problemelor referitoare la viitor.
- Să promoveze atitudini prospective în țările în curs de dezvoltare.
- Organizarea unei acțiuni de cooperare în domeniul învățământului prospectiv și a cercetărilor previzionale în scopul formării de specialiști în țările investigate.
- Împlantarea marketingului conceput ca metodă generală a tuturor activităților umane și sociale.
- Dezvoltarea spiritului competitiv și aprofundarea studiului strategiei pentru realizarea acestor scopuri.

Clubul, cu nume românesc netradus în alte limbi (București) speră să impună o prezență activă a României în aria euro-africană enunțată mai sus.

Europaes.

VIITORUL LUMII DESBATUT LA BUCUREȘTI.

Între 3-9 septembrie a.e., s-a desfășurat la București a III-a Conferință Mondială de Futurologie, cu tema: «Viitorul comun al oamenilor». Comitetul român de organizare, în frunte cu profesorii Manca Mănescu, Miron Constantinescu, Mircea Mălița și alții a colaborat cu Prof. Bertrand de Jouvenel și Arne Sörensen, Președintele respectiv Secretarul general al Comitetului permanent al Conferințelor Mondiale de cercetare a viitorului, precum și cu Prof. Constantin Drăgan Președintele Federației Mondiale de Marketing (care a organizat un program special de trei zile). Au participat 450 oameni de știință, reprezentând 39 de țări, din cele cinci continente, dintre care 17 în curs de dezvoltare. La prima conferință de cercetare a viitorului de la Oslo din 1967 și la cea de la Kyoto (Japonia) din 1970, a fost o participare mai puțin reprezentativă. La acestea au venit prea puțini participanți din Europa de est și din țările în curs de dezvoltare, Africa etc. Diverse linii de investigație a perspectivelor de dezvoltare a umanității-economică, tehnică, social-politică, culturală, etc., raportate la omul viitorului, contribuție a oamenilor din diverse ramuri ale științei, au fost

desbătute liber și sperăm util. O problemă cheie a viitorologiei a fost considerată metodologia, modulul de abordare și desfășurare a cercetărilor, pentru a obține rezultate integrabile, în sensul unei viziuni de ansamblu a acestei discipline în curs de afirmare.

Participanții la reuniune au desbătut în plen programul Comisiei Națiunilor Unite pentru viitor (UNITAR), fiind subliniată necesitatea intensificării colaborării și cooperării între instituțiile și personalitățile din întreaga lume, care se ocupă cu probleme din acest domeniu. Numeroase teme ca: probleme filozofice ale cercetării viitorului, viitorul țărilor în curs de dezvoltare, tehnologia și viitorul, conceptele creșterii și viitorul economiei, apărarea mediului înconjurător și altele, au pus față în față oameni cu concepții diferite, din zone ale globului la distanțe de mii și zeci de mii de kilometri, având însă cu toții un singur obiectiv: «viitorul comun al omenirii».

E.D.

ROMANIA PRIVESTE SPRE AFRICA

În primăvara acestui an, România a semnat un acord cu regatul Maroc, privind cooperarea în domeniul turismului. «Călăuzite de principiile cuprinse în recomandările Conferinței Națiunilor Unite pentru turism și călătoriile internaționale, ținută la Roma în 1963», cum se stipulează în acord, părțile se angajează a favoriza și stimula schimburile turistice între ele și cu țările țări.

La scurt timp după aceasta, ambele țări au hotărât desființarea vizelor de intrare, pe termen nedeterminat. Ne bucurăm din suflet pentru noul pas, bun, care va iniția și dezvolta schimburi turistice, culturale, economice, între cetățenii Marocului - o țară africană în plină emancipare - și România - țară europeană ce se vrea și merită a se numi emancipată. Am fi mândri să vedem cum țara noastră își afirmă prezența și pe continentul african, viza de ieșire din țară ar trebui însă și se dea cu mai multă înșurință.

D.E.

RECIPROCIȚATE SIRBO - ROMANA.

În zilele de 28, 29, 30 septembrie a. c. orașul Pancevo din Banatul jugoslav, a găzduit o reuniune științifică: Simpozionul dedicat reciprocității sirbo (jugoslavo)-române în domeniul literaturii populare. Au fost prezentate deasemenea aspecte ale reciprocității româno-macedonene.

Cu acest prilej a avut loc un larg schimb de opinii între specialiști în folclor literar, muzical, coregrafic din cele două țări vecine și prietene. Circa 50 de comunicări documentate științific au expus din cercetările și rezultatele obținute de către cele mai competente cadre universitare de specialitate româno-jugoslave. Au fost abordate numeroase aspecte iar temele expuse au fost deosebit de variate. Câteva titluri ni s-au părut deosebit de semnificative: Personaje comune și materia creației epice: Tara românească în poezia populară a slavilor din sud: Mihail Eminescu și eposul jugoslav; Eroi comuni folclorului balcanic în teatrul popular moldovenesc; Valențe semantico-stilistice ale elementului sârbesc în literatura populară română.

Societatea de limba română din P.S.A. Voivodina, Facultatea de filozofie din Novi Sad și Departamentul de literatură jugoslavă al Facultății de filologie din Belgrad, gazdele și organizatorii acestei întâlniri și-au atins scopul urmărit: udincirea cunoașterii unor elemente de comunitate culturală contribuind astfel la întărirea prieteniei sincere ce animă popoarele celor două țări, strâns unite în domeniul economiei și politicii externe.

P.B.

Atenție. Această Foaiță se trimite în abonament celor ce fac parte din Neamul Românesc și se simt legați prin sânge, în primul rând, și prin simțăminte deosebite de cei care aparțin grupurilor etnice și culturale din România. Pentru a evita pierderi inutile toți cei ce o primesc sunt rugați cu insistență să bivoiască a trimite o simplă cartă postală, la nevoie chiar ilustrată, spre a servi ca fișă, confirmând adresa și primirea ei. (Via Larga 11, Milano, Italia).

Redacționale. Toți aceia care sunt în măsură de a semnala inițiative și activități cu caracter european în cadrul celorlalte grupuri românești precum și știri culturale dela cei ce aparțin neamului nostru deși cetățeni leali ai altor state, sunt rugați să trimită la redacția acestei Foi comunicări dense de conținut dar într-o formă sintetică, nedepășind o pagină dactiloscrisă, asupra unui subiect. Se acceptă subiecte diverse. (Via Larga 11, Milano, Italia).